

Willemspolder fase 1

Natuurversterkingsplan GNN

Datum
15-12-2020

Versie
1.0

Inhoud

Hoofdstuk 1	2
Inleiding	2
Onderzoek	2
Beleidskader	2
Voorwaardelijke verplichting Bestemmingsplan.....	2
Hoofdstuk 2	3
Huidige situatie.....	3
Compensatieopgave	4
Kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen	5
Hoofdstuk 3	6
Compensatiemaatregelen	6

Hoofdstuk 1

Inleiding

In verband met de beoogde ontwikkeling van Willemspolder fase 1 is een gecombineerd plan- en project-MER opgesteld en wordt een bestemmingsplan voorbereid door de gemeente Neder-Betuwe. In het MER is beschreven dat de ontwikkeling van Willemspolder fase 1 effecten heeft op het Gelders Natuurnetwerk (GNN) zoals deze in de Omgevingsverordening van de provincie Gelderland is begrensd.

Onderzoek

De effecten zijn in beeld gebracht in de rapportage “Beoordeling van de effecten van de herinrichting van Willemspolder fase 1 op de kernkwaliteiten van het GNN en de GO” (Sovon-rapport 2020/33), dat als bijlage bij het MER en (de toelichting op) het bestemmingsplan is gevoegd. Voor een nadere onderbouwing van dit natuurversterkingsplan wordt naar het Sovon-rapport 2020/33 verwezen.

Beleidskader

Op grond van de Geconsolideerde Omgevingsvisie Gaaf Gelderland, het Actualisatieplan Omgevingsverordening en de Geconsolideerde Omgevingsverordening december 2018 (op 01-03-2019 in werking getreden) moet het verlies aan GNN als gevolg van de herinrichting van het plangebied worden gecompenseerd. Een bestemmingsplan voor gronden gelegen binnen de Groene ontwikkelingszone kan een nieuwe kleinschalige ontwikkeling mogelijk maken, als in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo substantieel worden versterkt en deze versterking planologisch is verankerd in hetzelfde of een gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan.

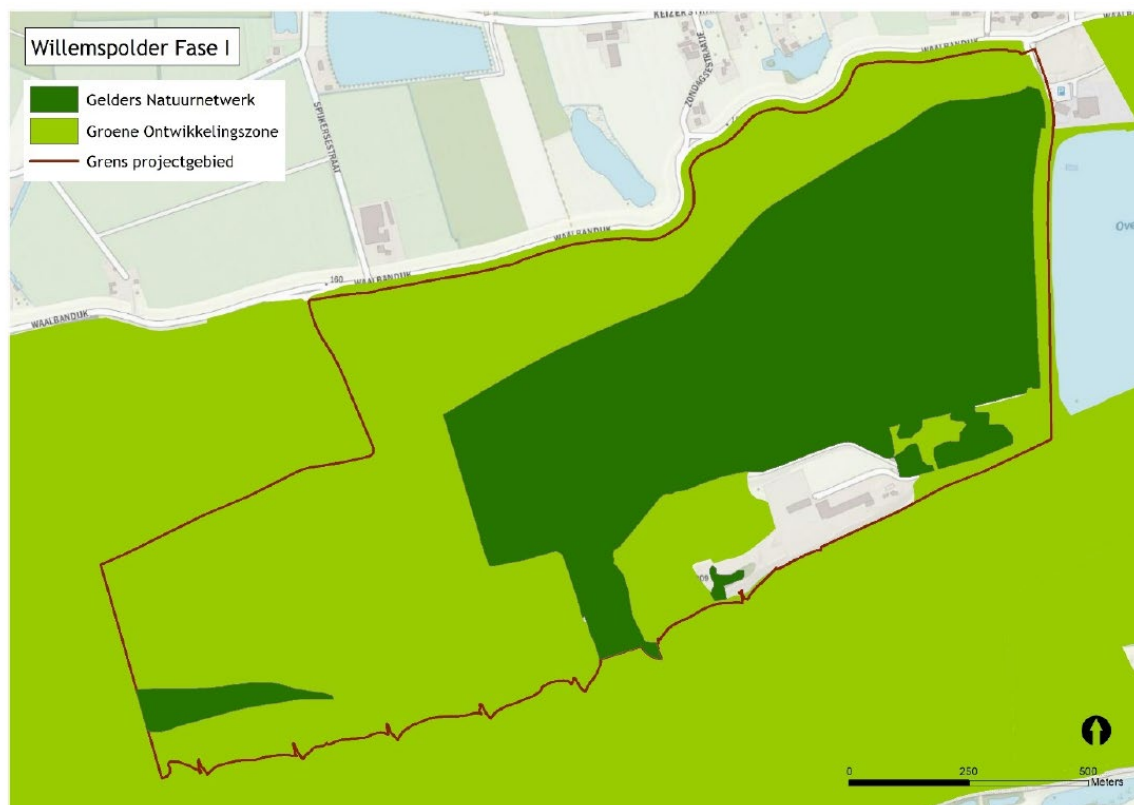
Voorwaardelijke verplichting Bestemmingsplan

De verankering van de versterking van de kernkwaliteiten van het GNN geschiedt op basis van het voorliggende Natuurversterkingsplan. Dit plan wordt als bijlage bij het bestemmingsplan voor Willemspolder fase 1 gevoegd. In het bestemmingsplan is een voorwaardelijke verplichting opgenomen die erop ziet dat de activiteiten waardoor GNN verloren gaat alleen zijn toegestaan wanneer de versterking van de natuurlijke waarden overeenkomstig dit natuurversterkingsplan is gerealiseerd en duurzaam in stand wordt gehouden. Het verlies van GNN wordt binnen 3 jaar na ingebruikname de planonderdelen die dit veroorzaken (gedeelte haven in de bestemming Bedrijf en een windmolen in de bestemming Natuur) gecompenseerd binnen het plan. Na realisatie van het inrichtingsplan Willemspolder fase wordt nog eens meer dan 70 hectare GNN en NNN toegevoegd.

Hoofdstuk 2

Huidige situatie

Hieronder is een weergave van de huidige situatie gegeven op basis van de rapportage “Beoordeling van de effecten van de herinrichting van Willemspolder fase 1 op de kernkwaliteiten van het GNN en de GO” (Sovon-rapport 2020/33).

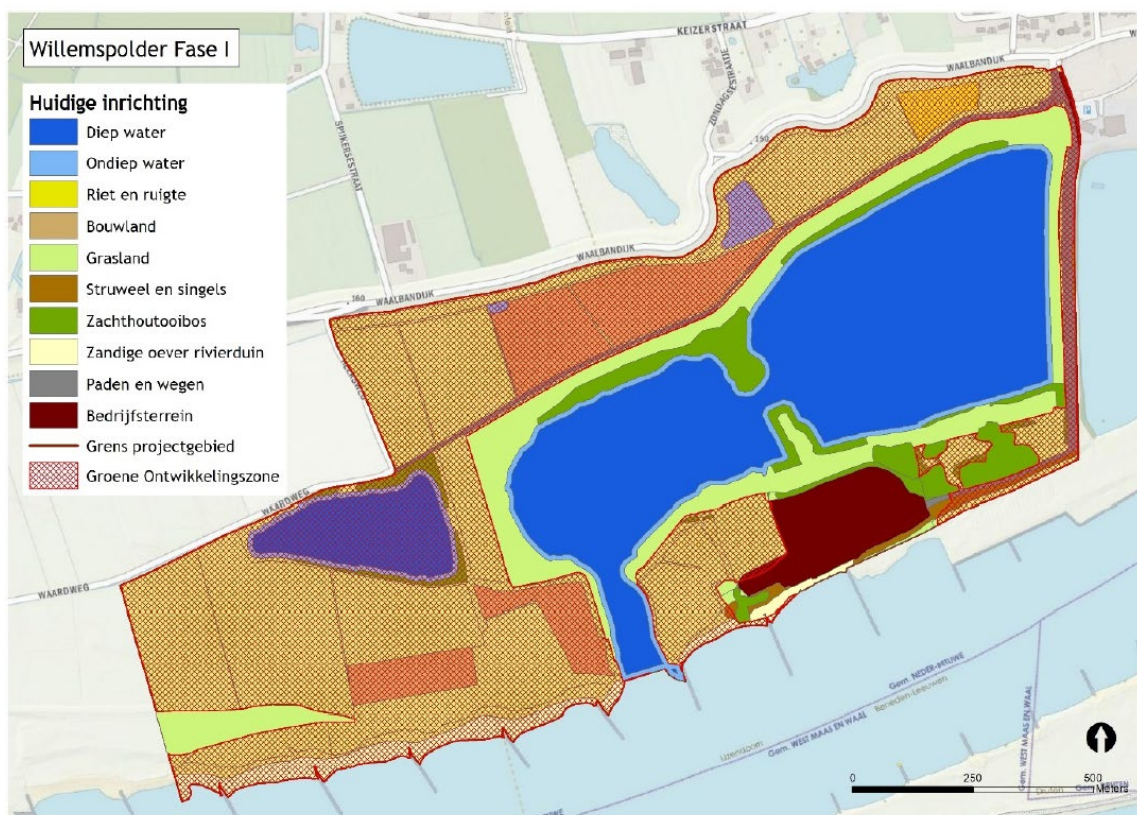
Figuur 6.1. Ligging GNN en GO ten opzichte van de gebiedsbegrenzing van Willemspolder fase 1 (bron: Natuurbeheerplan Provincie Gelderland).

Tabel 10.1 Oppervlakte GNN in de referentiesituatie, het basisalternatief en in het VKA in combinatie tot wijziging van de begrenzing. De oppervlakte is gespecificeerd per natuurbeheertype. Voor de aan het GNN toe te voegen terreindelen gaat het om een voorstel voor daaraan te koppelen natuurbeheertypen.

Natuur-beheer-type	Natuurbeheertype	Oppervlakte GNN Referentie-situatie (ha)	Oppervlakte- en kwaliteitsverlies VKA (ha)	Toename GNN VKA (ha)	Oppervlakte GNN VKA (ha)	Toelichting
A02.01	Botanisch waardevol grasland	2,1			0,0	Transitie naar N11.01
N02.01	Rivier	45,7	2,6	25,7	68,8	
N04.02	Zoete plas	0		2,1	2,1	
N11.01	Droog schaalgrasland	0		7,7	9,8	incl. 2,1 ha A02.01
N12.01	Broemdijk	0		2,7	2,7	
N12.02	Kruiden- en Faunairijk Grasland	13,9	0,9	15,1	28,1	
N14.01	Rivier- en Beekbegeleidend bos	6,2	0,2	20,8	26,8	
Totaal		67,9	3,7	74,1	138,3	

Het natuurbeheertype N02.01 (rivier) valt onder verantwoordelijkheid van het Rijk. Rijkswaterstaat werkt aan een NNN-kaart grote wateren, die nodig is omdat grenzen van de grote wateren zijn veranderd als gevolg van o.a. rivierverruimende maatregelen. In deze NNN-toets wordt bij de beoordeling van dit NNN-gedeelte zo veel mogelijk aangesloten bij het toetsingskader zoals van toepassing op het GNN.

Om het overzichtelijk te houden worden terreinen behorende tot het NNN hierna betiteld als GNN. Daarmee is het totale areaal **67,9 ha**, waarvan **45,7 ha NNN** (natuurbeheertype N02.01 Rivier) en **22,2 ha GNN** (overige natuurbeheertypen). Het resterende plangebied betreft groene ontwikkelingszone (GO).

Figuur 7.3 Ligging van de GO ten opzichte van de huidige inrichting.

Compensatieopgave

Ten gevolge van de ontwikkeling van een haven is er sprake van verlies van oppervlakte (1,1 ha) en kwaliteit (2,6 ha) van het GNN (zie tabel 10.1 uit Sovon-rapport 2020/33). Omdat verbetering van de natuurkwaliteit een projectdoel is, wil Dekker alle (mogelijke) vermindering van kwaliteit te niet doen door uitbreiding van oppervlakte en verbetering van de kwaliteit van het GNN tijdens en na de herinrichting van het gebied.

Ten aanzien van windturbines is niet alleen ruimtebeslag door de windturbines, met toegangswegen en kraanopstellingen, van belang. Ook 'overdraai' (het gebied waarboven de rotorbladen draaien) kan op grond van de jurisprudentie worden gezien als ruimtebeslag. Overdraai boven het GNN is daarmee in beginsel niet toegestaan. In de NNN-toets wordt er op grond van het voorlopige ontwerp vanuit gegaan dat overdraai boven GNN volledig vermeden wordt. Om onzekerheden op voorhand weg te nemen wordt in dit natuurversterkingsplan rekening gehouden met 0,4 ha extra verlies van en compensatieopgave voor het GNN vanwege overdraai boven GNN vanwege de in de natuurbestemming gepositioneerde windmolen. Daardoor is op voorhand inpassingsruimte voor de precieze bepaling van de turbinepositie en het type turbine ingeregeld.

De totale compensatieopgave komt hiermee op $1,1 + 2,6 + 0,4 = 4,1$ hectare GNN.

Kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen

De wijzigingsbepalingen binnen de provinciale Omgevingsverordening voor het beschermingsregime van het GNN bieden onder voorwaarden mogelijkheden voor het wijzigen van de begrenzing van het GNN. Belangrijke voorwaarden zijn verbetering van de samenhang of de planologische inpassing van het GNN, behoud van de kernkwaliteiten van het GNN en het voorkomen van oppervlakteverlies.

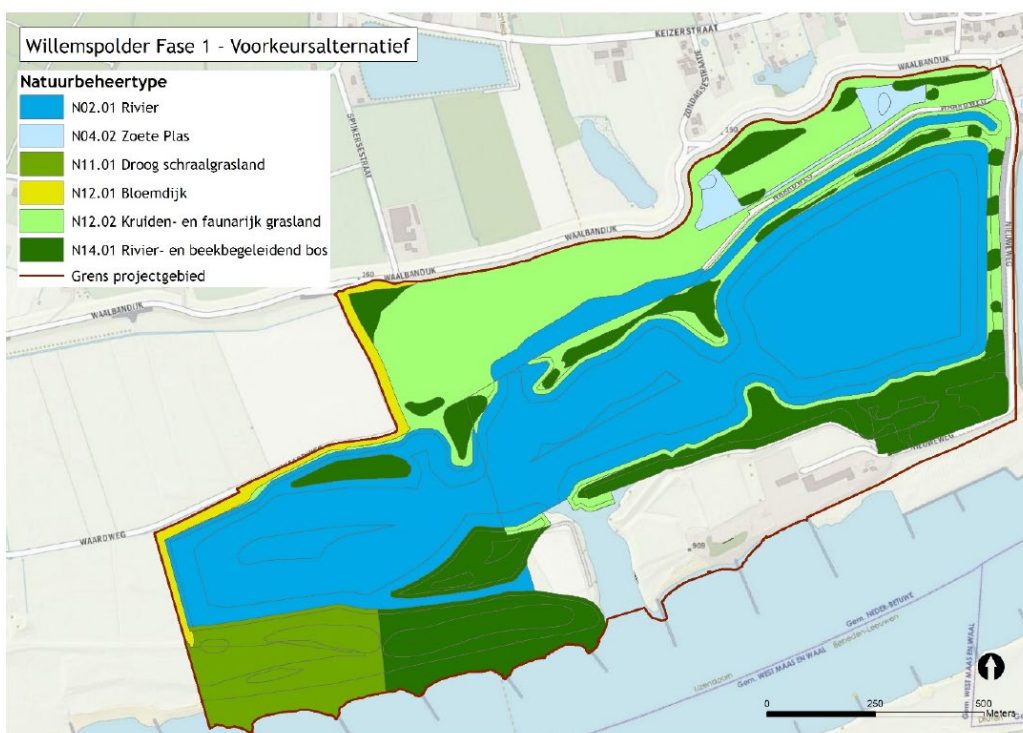
In paragraaf 10.2 'Beoordelingskader voor wijziging begrenzing GNN' van het Sovon-rapport 2020/33 Zijn de voorwaarden voor wijziging van de begrenzing van het Gelders natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone nader uitgewerkt.

Aan de voorwaarden van verbeterde samenhang en inpassing wordt ruimschoots voldaan door een verdubbeling van de oppervlakte GNN (incl. NNN) in het projectgebied. Daarmee gaat het om een areaalvergroting van het NNN van provinciale en landelijke betekenis. De samenhang verbetert omdat een aaneengesloten geheel ontstaat, dus zonder door intensief agrarisch gebied omgeven GNN-fragmenten.

Door middel van gericht natuurbeheer wordt ingezet op kwaliteitsverbetering. Aan de nieuwe GNN-natuur zijn natuurbeheertypen gekoppeld. Het gaat om 25,7 ha Rivier (N02.01), 2,1 ha Zoete plas (N04.02), 7,7 ha Droog schraalgrasland (N11.01), 2,7 ha Bloemdijk (N12.01), 15,1 ha Kruiden- en Kruidenrijk Grasland (N12.02) en 20,8 ha Rivier- en beekbegeleidend bos ofwel oobos (N14.01).

De in de actuele situatie nog aanwezige 2,1 ha Botanisch waardevol grasland wordt toegevoegd aan het Droog schraalgrasland. In de praktijk is dit zeer intensief beheerd grasland. Ook op dit punt is dus sprake van een kwaliteitsverbetering van het GNN.

Door de herinrichting wordt een grote oppervlakte GO toegevoegd aan het GNN. Door de omzetting van oppervlakte van de GO naar het GNN én het beheer van de gronden als natuurgebied, wordt de ecologische samenhang van de natuur van het GNN per saldo substantieel versterkt.

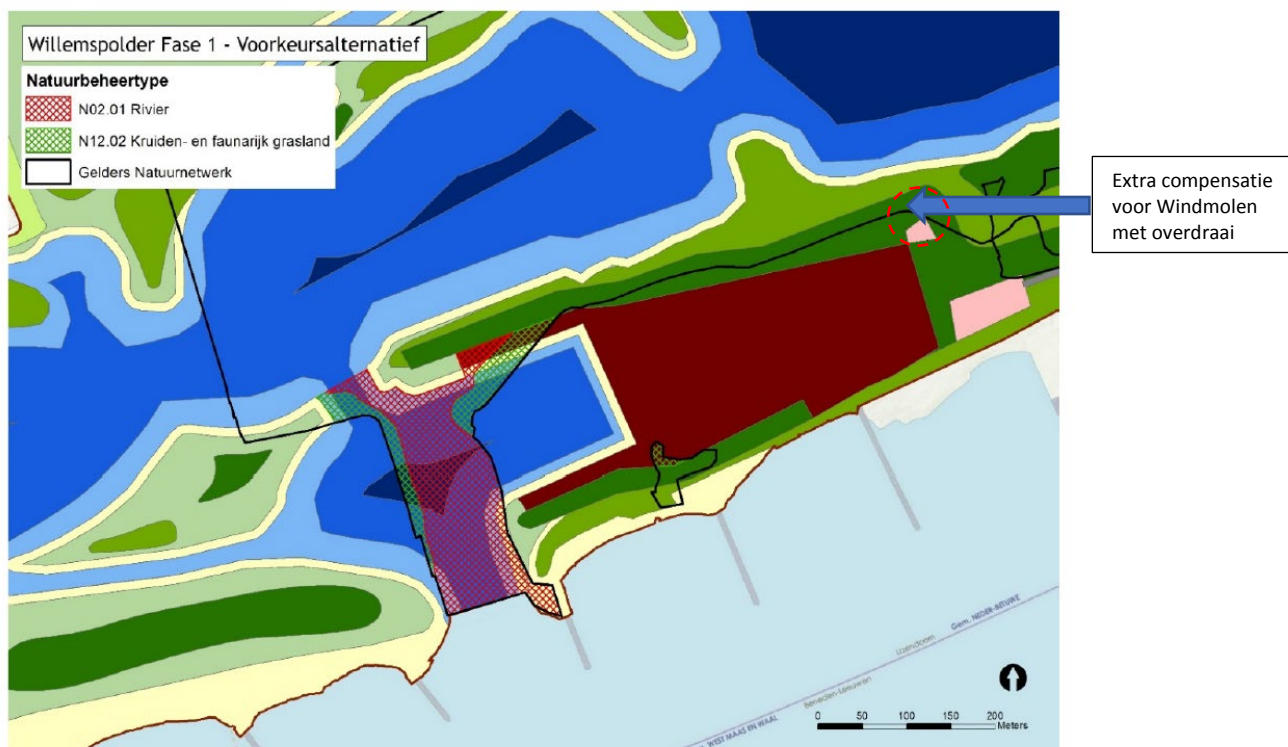
Figuur 10.6. De situatie na herinrichting waarbij het grootste deel van het gebied bestaat uit GNN, verdeeld over zes natuurbeheertypen.

Hoofdstuk 3

Compensatiemaatregelen

Compensatie tijdens realisatie

Op basis van een voorwaardelijke verplichting in het bestemmingsplan wordt binnen 3 jaar na de ingebruikname van de haven (binnen de bestemming Bedrijf) en de invaart, manoeuvreerruimte en doorvaart voor schepen (binnen de bestemming Water) en een windmolen inclusief overdraai van de wieken (binnen de bestemming Natuur) **4,1 hectare GNN** gecompenseerd binnen het plangebied.

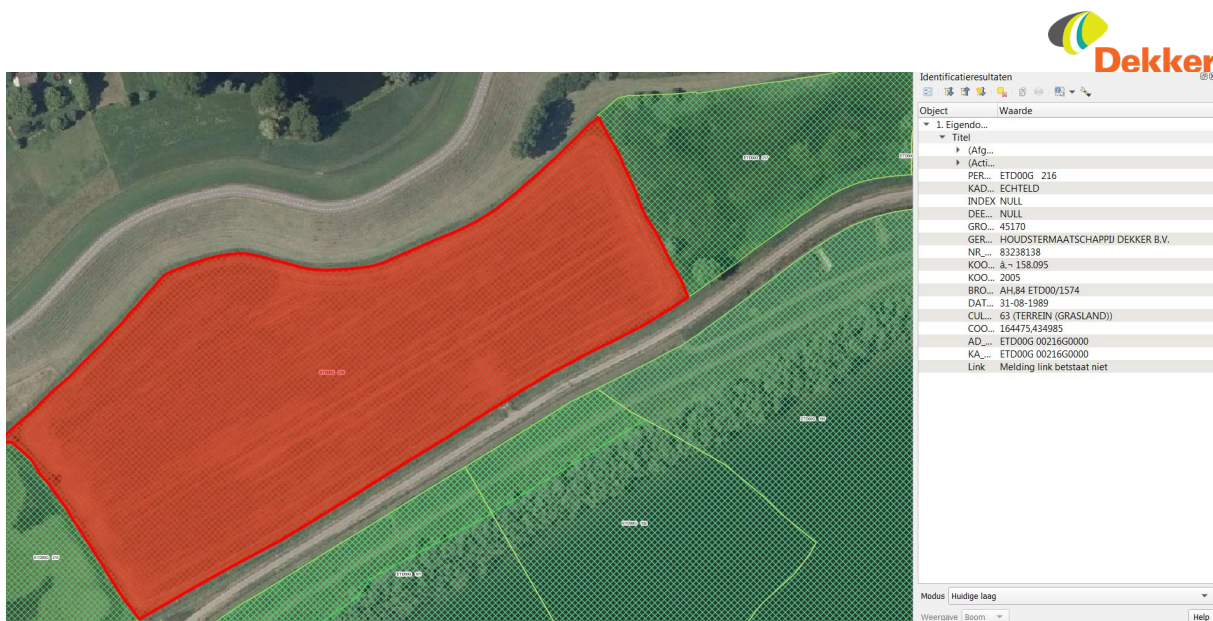

Figuur 10.2. Met een raster is aangegeven waar verlies van oppervlakte GNN (natuurbeheertype N12.02) en kwaliteitsverlies in het GNN (natuurbeheertype N02.01) optreedt.

Invulling compensatie tijdens realisatie

De compensatie wordt ingevuld door perceel Echteld G 216 (Eigendom Houdstermaatschappij Dekker BV, grootte 4.51.70 m2) om te zetten van grasland met intensief agrarisch gebruik naar extensief beheerd Kruiden- en Kruidenrijk Grasland (N12.02).

Compensatie na realisatie

Na realisatie van Willemspolder fase 1 wordt in totaal 74,1 hectare toegevoegd aan het Natuurnetwerk Nederland / Natuurnetwerk Gelderland. Daarvan behoort 25,7 ha behorende tot het NNN, zijnde het natuurbeheertype Rivier (N02.01) en 48,4 hectare tot het GNN, zijnde 2,1 ha Zoete plas (N04.02), 7,7 ha Droog schraalgrasland (N11.01), 2,7 ha Bloemdijk (N12.01), 15,1 ha Kruiden- en Kruidenrijk Grasland (N12.02) en 20,8 ha Rivier- en beekbegeleidend bos (N14.01).

De beoogde start van de realisatie is in 2022 en de realisatieduur is ca. 10 jaar. Door het gefaseerd ontgronden, herinrichten, in gebruik geven en in beheer nemen van het gebied zal een groot gedeelte van het nieuwe areaal aan GNN / NNN al tijdens de realisatiefase beschikbaar komen.